

УДК 69.003:336.532

Дорошенко М. М.

**ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ У
РІЗНИХ УМОВАХ СЕРЕДОВИЩА**

Київський Національний торговельно – економічний університет,

Київ, Kioto19, 02156

Doroshenko M. M.

**A TOOL OF MAKING DECISION IS ON ENTERPRISE IN DIFFERENT
TERMS OF ENVIRONMENT**

Kievan national point-of-sale -ekonomicheskiy university

Kyiv, Kioto19, 02156

Анотація: У роботі розглядаються особливості використання інструментарію прийняття рішень на підприємстві у різних умовах середовища (ризик, невизначеність). Використаний метод порівняльного економічного аналізу правил прийняття рішень.

Ключові слова: теорія прийняття економічних рішень, правила прийняття рішень, визначеність ризик, невизначеність, неясність.

Abstract: The features of the use of tool of making decision are in-process examined on an enterprise in the different terms of environment (risk, vagueness). Used method of comparative economic analysis of rules of making decision.

Keywords: theory of acceptance of economic decisions, rule making decision, definiteness risk, vagueness, vagueness.

На даний час підприємства зіткнулися з проблемами, які пов'язані з неправильним визначенням і недооцінкою ризику та невизначеності рішень, які приймаються. Саме тому ця проблема є нагальною і потребує більш детального

визначення, зважаючи на зміни, які сталися українські економіці в наслідок фінансової кризи.

У теорії прийняття економічних рішень виділяють 4 види середовищ, в яких приймається рішення на підприємстві (як економічному об'єкті), а саме: визначеність, ризик, невизначеність, неясність.

Визначеність – це стан, коли особа, що приймає рішення заздалегідь має вичерпні знання стану середовища і конкретний результат для кожної альтернативи.

Ризик – стан знань, коли відомі один або декілька результатів по кожній альтернативі і коли особі, що приймає рішення відомі ймовірності реалізації кожного результату.

Невизначеність – це такий стан знань, коли один або декілька альтернатив мають низку можливих результатів, імовірність яких або невідомо, або немає сенсу.

Неясність – це стан знань, коли:

- неясні цілі, яких потрібно досягти або проблеми, які потрібно вирішити;
- важко визначити альтернативи;
- недоступна інформація про наслідки рішень.(рис. 1).

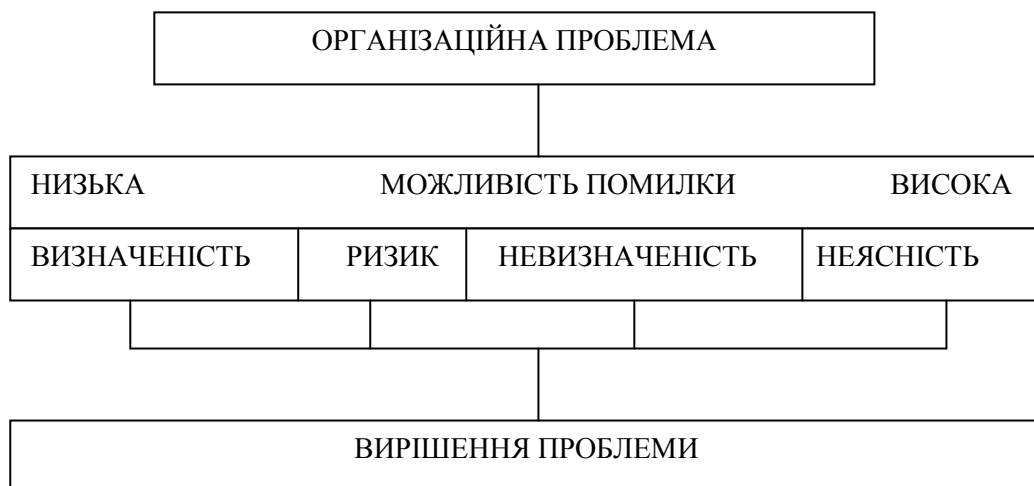


Рис. 1. Види середовищ, в яких приймається економічне рішення. [1]

На рис. 1 також зазначена шкала, яка зображує можливість помилки при вирішенні організаційної проблеми. Шкала має градацію від низької

можливості помилки (при прийнятті рішення у середовищі визначеності) до високої до високої можливості помилки (при прийнятті рішення у середовищі неясності).

Ризик-менеджмент – це система управління ризиком та економічними відносинами, що виникають у процесі управління, та включає стратегію і тактику управлінських дій. Стратегія ризик-менеджера - це мистецтво управління ризиком у ситуації невизначеності, але ґрунтується на прогнозуванні ризику і правилах або прийомах його зниження: максимум виграшу; оптимальна ймовірність результату; оптимальне відхилення результату; оптимальне поєднання виграшу і величини ризику.

Правило максимуму виграшу – з можливих варіантів ризикових вкладень капіталу обираємо варіант з максимальним прибутком при мінімальному або прийнятному для інвестора рівні ризику.

Правило оптимальної ймовірності результату – з можливих рішень обираємо те, при якому ймовірність результату є прийнятною для інвестора.

Правило відхилення результату - з можливих рішень обираємо те, при якому ймовірність виграшу та програшу для одного і того ж самого ризикового вкладення капіталу має мінімальні дисперсію, середньоквадратичне відхилення, варіацію.

Правило оптимального поєднання виграшу і величини ризику – оцінюється очікувані величини прибутку та ризику і приймається рішення про вкладання капіталу у той захід, який дозволяє отримати очікуваний прибуток і водночас уникнути величезного ризику.

Таким чином у статті здійснено порівняльний економічний аналіз умов застосування правил прийняття економічних рішень в різних умовах середовища.

Література:

1. Приймак В.М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: ОКЛ. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2004. – 53 с.

Стаття відправлена: 16.09.2014 р.

© Дорошенко М. М.